

Ewaluacja końcowa
“Programu wsparcia dla niepełnosprawnych
mieszkańców Miasta Rybnika w dostępie
do rehabilitacji na lata 2016-2018”

styczeń 2019 r.

Uchwałą Nr 334/XX/2016 Rady Miasta Rybnika z dnia 21 kwietnia 2016 r. został przyjęty do realizacji "*Program wsparcia dla niepełnosprawnych mieszkańców Miasta Rybnika w dostępie do rehabilitacji na lata 2016-2018*" jako odpowiedź na zapotrzebowanie środowisk osób niepełnosprawnych w zakresie bezpłatnego dostępu do rehabilitacji ruchowej i społecznej, która wpłynie na poprawę stanu psychofizycznego oraz zwiększy ich szanse na pełniejsze uczestnictwo w życiu społecznym. Na podstawie diagnozy przeprowadzonej przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Rybniku, a opartej o dane Powiatowego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Rybniku wyznaczono grupę docelową.

Celem głównym Programu jest poprawa stanu psychofizycznego osób niepełnosprawnych, zwiększenie ich samoobsługi oraz wykonywania czynności dnia codziennego, a co za tym idzie poprawę jakości życia.

Cele szczegółowe:

Zapobieganie wykluczeniu społecznemu osób niepełnosprawnych.

Ograniczenie barier utrudniających życie ww. osobom.

Podniesienie zaradności życiowej i zwiększenie uczestnictwa osób niepełnosprawnych w życiu społecznym.

Zwiększenie dostępności usług rehabilitacyjnych na terenie Miasta Rybnika.

Rozszerzenie oferty pomocowej dla osób z niepełnosprawnościami.

Z rehabilitacji w ramach Programu skorzystało 225 beneficjentów.

Wnioski z Ośrodka Pomocy Społecznej wpływały do CRiR Bushido w kilku turach począwszy od pierwszego kwartału roku. Pierwsi beneficjenci Programu rozpoczynali realizację dwutygodniowego programu rehabilitacyjnego po ustaleniu indywidualnego harmonogramu.

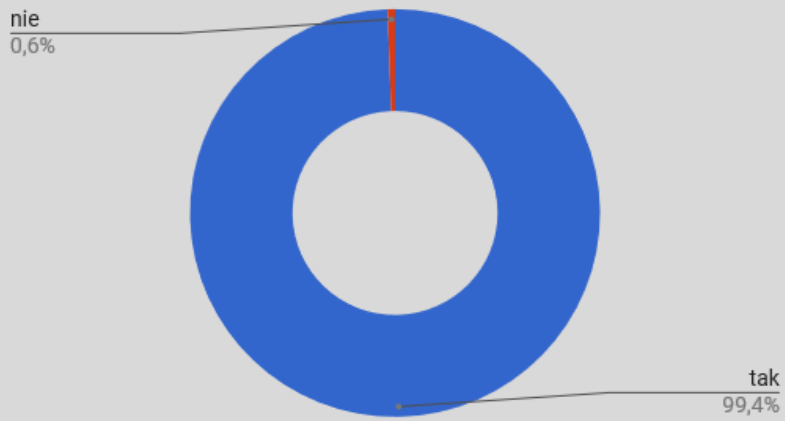
W ramach trwania całego Programu przeprowadzono 6858 procedur rehabilitacyjnych:

- 779 masaży częściowych - 21 925,00 zł
- 843 masaży grzbietu - 32 650,00 zł
- 114 masaży kończyn dolnych - 4 760,00 zł
- 105 masaży kończyn górnych - 2 625,00 zł
- 333 zabiegi krioterapii - 4 680,00 zł
- 415 ultradźwięków - 3 735,00 zł
- 740 zabiegów laseroterapii - 10 240,00 zł
- 712 zabiegów magnetoterapii - 5 986,00 zł
- 732 zabiegów prądowych - 5 682,00 zł
- 397 masaży wirowych - 3 484,00 zł
- 412 kąpiele perełkowych z masażem podwodnych - 7 004,00 zł
- 95 drenaży limfatycznych automatycznych - 2 375,00 zł
- 279 ćwiczeń w odciążeniu - 2 270,00 zł
- 856 ćwiczeń indywidualnych - 22 075,00 zł
- 46 terapii manualnych - 1 800,00 zł

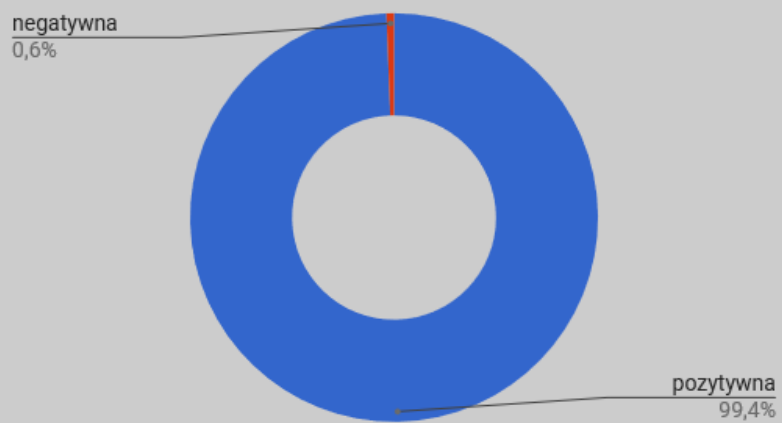
Wyżej wymienione procedury wyceniono zgodnie z cennikiem CRiR "Bushido" obowiązującym w latach 2016 - 2018 r. na kwotę 131 291,00 zł.

Jako podsumowanie przeprowadzonej rehabilitacji beneficjentom zadawano 7 pytań w anonimowej ankiecie, odpowiedzi otrzymano od 169 osób. Pytania dotyczyły stanu psychofizycznego, poziomu bólu i sprawności, oceny procesu rehabilitacyjnego oraz personelu, a także źródła informacji o Programie oraz chęci ponownego wzięcia w nim udziału. Wyniki ankiety obrazują skuteczność oraz odbiór Programu przez uczestników.

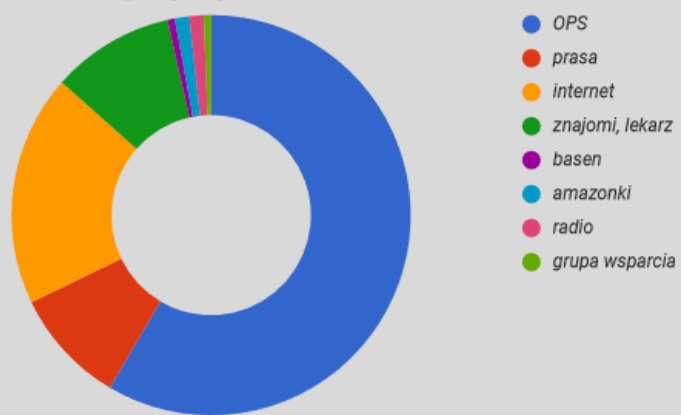
Zadowolenie z przebiegu rehabilitacji

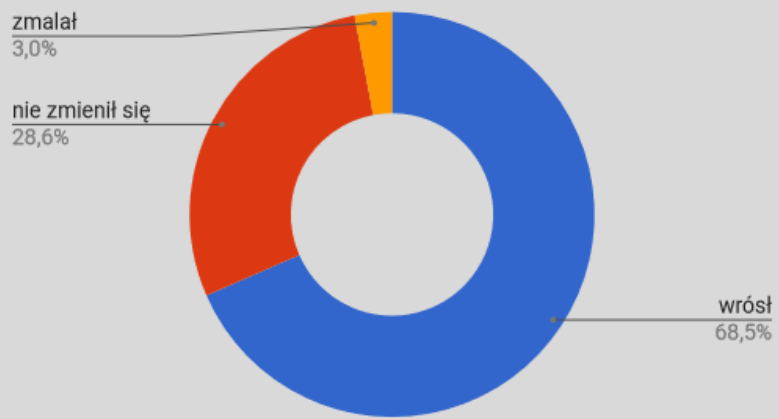
Ocena personelu

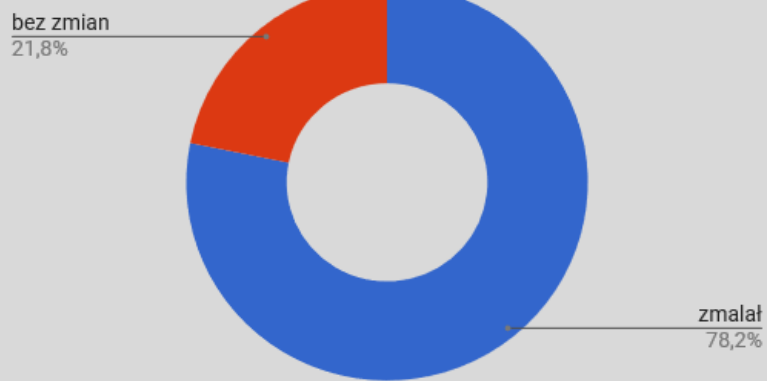
Źródło informacji o programie

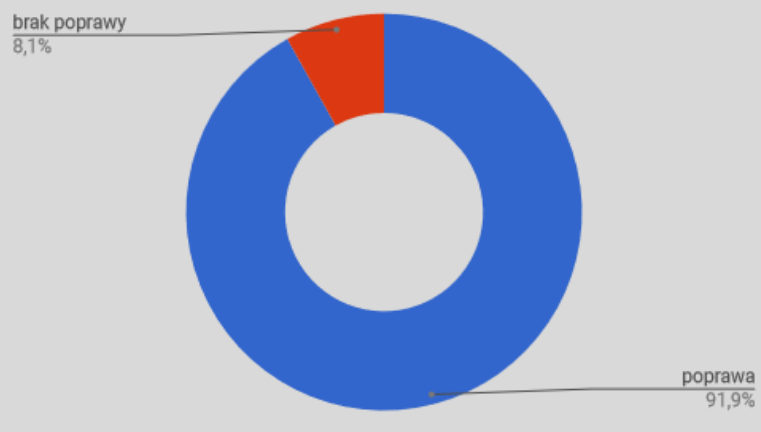
Poziom sprawności

Poziom bólu

Stan psychofizyczny

Program cieszy się rosnącym zainteresowaniem, lista chętnych do skorzystania z rehabilitacji zapełniła się zdecydowanie szybciej niż w latach ubiegłych. Według informacji płynących z Ośrodka Pomocy Społecznej podań złożono więcej niż *Program* zapewnia miejsc. W ankiecie respondenci za wyjątkiem jednej osoby ocenili pozytywnie przebieg rehabilitacji oraz personel, wyrazili również chęć złożenia wniosków kwalifikujących do udziału w *Programie* w latach kolejnych, jeśli ten będzie kontynuowany. Z uwagi na przewlekły stan schorzeń uczestników *Programu* poziom sprawności 28,6% respondentów nie zmienił się, jednak należy zauważyć, że 68,5% uczestników oceniło swój poziom sprawności jako lepszy po zakończeniu rehabilitacji. Subiektywna ocena dolegliwości bólowych wypadła również bardzo korzystnie. U większości odpowiadających w ankiecie poprawie uległ stan psychofizyczny, co było głównym celem *Programu*.

W trakcie udziału w *Programie* beneficjenci mieli możliwość skorzystania z punktu nieodpłatnej pomocy prawnej, działającego w związku z ustawą o nieodpłatnej pomocy prawnej oraz edukacji prawnej, a także skonsultować się z przedstawicielami organizacji pozarządowych prowadzących działalność w Centrum Rekreacji i Rehabilitacji "Bushido" na rzecz aktywizacji społecznej osób niepełnosprawnych

Każdą edycję roczną *Programu* kończono spotkaniem podsumowującym w Centrum Rekreacji i Rehabilitacji "Bushido". Wszyscy beneficjenci otrzymywali zaproszenie na spotkanie listem poleconym. Ponadto informacje o spotkaniu pojawiały się na stronach www Bushido i MOSiR oraz w mediach społecznościowych. We wszystkich spotkaniach wzięły udział 44 osoby. W dyspozycji posiadamy listy obecności. Oprócz beneficjentów, w spotkaniach brali udział dyrektorzy MOSiR Rafał Tymusz i Arkadiusz Skowron, przedstawiciele Ośrodka Pomocy Społecznej (kierownik działu pomocy osobom niepełnosprawnym Hanna Filusz oraz Patrycja Porada), kierownik działu rehabilitacji i odnowy biologicznej MOSiR Rybnik Magdalena Łata-Kunert, koordynator *Programu* z ramienia Centrum Rekreacji i Rehabilitacji "Bushido" Iwona Czerwińska, kierownik CRiR "Bushido" Piotr Androsz oraz zapraszani eksperci. Spotkania były okazją do podsumowań, składania świątecznych życzeń oraz skorzystania z porad, wykładów oraz bezpłatnych badań oferowanych przez zapraszanych specjalistów. Wszystkim obecnym zapewniano poczęstunek w postaci szwedzkiego stołu.

Wnioski:

- *Program* jest bardzo dobrze odbierany i oceniany przez Rybniczian, jego efektywność potwierdzają opinie uczestników.
- Z informacji pozyskanych z Ośrodka Pomocy Społecznej wiadomo, że możliwość przyjęcia 80 osób rocznie nie zaspokaja potrzeb osób niepełnosprawnych składających wnioski w OPS. Zainteresowanie jest coraz większe, tworzą się listy rezerwowe. Rok 2018 był ostatnim rokiem funkcjonowania w obecnej formie. Jak najbardziej zasadnym wydaje się kontynuowanie *Programu* w latach następnych.
- Mając na uwadze korzyść społeczną sugerujemy również zwiększenie limitu uczestników, co umożliwi rozszerzenie działalności działu rehabilitacji i odnowy biologicznej o nowe pomieszczenie gabinetowe ze stanowiskami

do zabiegów fizykalnych, masażu oraz ćwiczeń, a także zatrudnienie 2 dodatkowych fizjoterapeutów.

- Dokonana w trakcie korekta wstępnie przyjętych założeń co do wieku beneficjentów - rozszerzenie zakresu wiekowego z 18-67 r.ż. na 18+ okazała się słusznym posunięciem - po dokonaniu zmiany nie pojawiły się żadne głosy niezadowolenia wynikające z obostrzeń programowych.
- Pozytywna informacja o *Programie* szerzy się różnymi kanałami informacyjnymi, co również świadczy o dobrym odbiorze społecznym.